

24. oktober 2013

EM 2013/14
Per Berthelsen

Udenrigspolitisk redegørelse 2013.

(Formand for Naalakkersuisut & Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender)

Jeg skal på vegne af Siumut forelægge vore komprimerede bemærkninger til Naalakkersuisut forelagte Udenrigspolitiske redegørelse for 2012.

En redegørelse er ikke et afstemningspunkt, men et tilbageblik for hvad der er foregået - i det her tilfælde i året 2012 - kort sagt en status over Naalakkersuisuts indsats på centrale områder over det sidste år fordelt på: 1) Centrale emner af udenrigspolitisk karakter og 2) De udenrigspolitiske aspekter af ressortområderne.

Indledningsvis vil jeg præcisere, at det ligger Siumut stærkt i sinde løbende at skulle styrke samarbejdet med andre lande. Vi er jo et land, der er i en proces mod selvstændighed, der skal evne at føre direkte forhandlinger med andre for at sikre at landet og samfundet kan få de størst mulige gevinster af sine ressourcer, levende såvel som ikke levende, og for at sikre sig den størst mulige indflydelse med grundlag i klare krav omkring miljømæssige-, sundhedsmæssige-, sikkerhedsmæssige-, beskæftigelsesmæssige- og økonomiske aspekter hvilende på bæredygtighedsprincippet, som aldrig må fraviges.

Vort lands helt åbenlyst vigtige position i udenrigspolitiske spørgsmål er kommet omverdenen for øje i de seneste år med grundlag i flere forhold, hvor jeg her kort vil nævne 3 i en vilkårlig rækkefølge.

For det første gælder det, at vi er i færd med at få en større skibstrafik som følge af den globale opvarmning med de udfordringer dette bærer med sig.

For det andet er der kommet en voldsomt øget fokus fra omverdenen efter at vort land har overtaget retten til undergrunden. Sidst endnu mere skærpet med grundlag i behandlingen af den såkaldte "0-tolerance" problematik.

For det tredje gælder det kampen om Nordpolen, hvor Grønland og Danmark har haft skærmydsler med Canada omkring kontinentalsoklen for området syd for Grønland, hvor der skal findes og udformes en afgrænsningsaftale og en egentlig, særskilt realitetsforhandling om Tartupaluk (Hans Ø).

Fra Siumut's side mener vi, at vi skal anvende vore ressourcer til at styrke vores position i forhold til andre lande på de sikkerhedspolitiske og handelsmæssige områder. For det er vore ressourcer, som der er interesse for og brug for og disse skal forhandles på grundlag af vore præmisser og vore præmisser er klare: der skal ikke slækkes på de miljømæssige,

sundhedsmæssige, sikkerhedsmæssige, beskæftigelsesmæssige og økonomiske krav hvilende på bæredygtighedsprincippet. Lad dette være sagt engang for alle.

Det er ingen tilfældighed, at lande omkring os i disse år udformer politik om Arktis. Det skal vi gøre brug af ved at søge løbende, optimal indflydelse for at undgå, at der bliver lagt en forkert politik om Arktis. Inden for denne er Arktisk Råd umådelig vigtig at gøre sig synlig i og Siumut er glad for at vi i år har sikret vores plads i denne igen.

Grønlands store handelsmæssige fokusering og afhængighed med Danmark udsættes for en øget kritik og tiden synes nu være gunstig for at styrke mulighederne for handel med andre lande. Med grundlag i dette er der stigende forventninger til Joint Committee, som Siumut mener, vi langtfra har opnået tilfredsstillende resultater igennem. Siumut noterer sig med glæde, at der synes at være en skærpet aktivitet nu på området, hvor der bl.a. er kommet fokus på bedre muligheder for anvendelse af Pituffik's faciliteter til civile formål f.eks. forskning og råstofferforskning samt spørgsmål om hvorledes man kan sikre, at USA i videst mulig omfang kan indkøbe varer og tjenesteydelser fra danske og grønlandske virksomheder. Det er værd at bemærke, at Siumut ser frem til, at vort land efter planen i sommeren skulle overtage formandskabet i Joint Committee fra Danmark hvorfor næste møde skal afholdes i vort land. Jerg skal med disse bemærkninger omkring vores USA relationer anmode Naalakkersuisut om en kort opdatering på dette område.

Med grundlag i de aktiviteter, vi har kørende med USA virker det oplagt at tænke i en repræsentation i USA, så bånd og samarbejde kan udvikles i en tættere, løbende dialog. Der vil jeg også gerne gentage mit spørgsmål fra sidste år om USA har planer om at åbne et repræsentationskontor i Nuuk?

Afslutningsvis vil jeg som ordfører for Siumut og som formand for Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk udvalg, gerne udnytte denne lejlighed til at takke Naalakkersuisut medlemmet for Udenrigsanliggender for det tætte og kontinuerlige samarbejde og åbne dialog vi har haft med hinanden i regeringens første halve leveår.

For sammen skal vi sikre, at vort land står så stærkt som muligt i forhandlingerne med udlandet. Vi må og skal ikke blive nikkedukker for de udlændinge, der udtrykker ønske og lyst til at samarbejde med vort land. Vi skal agere med en håndfasthed og beslutsomhed, der ikke kan efterlade nogen usikkerhed omkring vore krav. For den reelle magt ligger i de råstoffer, vi er i besiddelse af og det er disse, der skal bane vejen for, at vi som samfund skal sikre vores økonomiske fremtid og selvbårenhed og maksimere vores indflydelse.

Med disse bemærkninger tager Siumut den Udenrigspolitiske Redegørelse 2012 til efterretning.